

12. NETEHNIČKI REZIME

Sadržaj Zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole propisan je članom 54.a Zakona o zaštiti okoliša („Službene Novine FBiH“ br. 33/03 i 38/09). Cilj izrade Zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole za farmu za uzgoj pilića/brojlera Dubrave Donje, Živinice BINGO d.o.o. Tuzla je da se uz pregled lokacije, tehničke dokumentacije investitora, analize procesa i sagledanog postojećeg stanja okoliša na lokaciji uz korištenje zakonskih propisa i standarda analizira uticaj planiranog procesa rada uzimajući pri tome u obzir sve elemente kao i uslove življenja i poboljšanja uslova radnog i životnog okoliša.

Osnova za izradu ovog Zahtjeva je postojeća projektna i tehnička dokumentacija, stvarno stanje na terenu i budući planovi investitora.

Farma za uzgoj pilića/brojlera nalazi se na lokaciji općine Živinice, u naselju Dubrave Donje na parceli označenoj sa k.č. br. 96/1, K.O. SP PARSELO, ukupne površine 56.606 m². Prema Prostornom planu za područje Tuzlanskog kantona za period 2005-2025. godine („Sl. novine Tuzlanskog kantona“ broj 9/06) predmetni lokalitet ima površinu 56.606 m² nalazi u sjevernom dijelu općine Živinice u, naseljenom mjestu Spreča, uz granicu sa naseljenim mjestom Donje Dubrave sa jugoistočne strane lokaliteta. Sjeverozapadno od lokaliteta prolazi regionalni put Živinice - Dubrave R-469, uz koji je cijelom dužinom planirano građevinsko zemljište. Prostornim planom za područje Tuzlanskog kantona na predmetnoj parceli utvrđeno je poljoprivredno zemljište, a u okruženju su također najvećim dijelom zastupljene površine poljoprivrednog zemljišta, te manje površine šumskog zemljišta uz granicu lokaliteta na sjeveroistočnom dijelu.

Farma služi za tov brojlera, odnosno industrijsku proizvodnju utovljenih pilića. Čitav postupak podijeljen je u turnuse. Jedan turnus traje oko 42 dana. Pri dobro organizovanoj proizvodnji, dopremi jednodnevnih pilića i iseljenju objekta u jednom danu, i ako bi se oba objekta useljavala istovremeno, moguće je godišnje proizvesti 7 turnusa.

U predmetnom objektu voda će se koristiti za:

- piće i održavanje higijene zaposlenika,
- čišćenje objekta za uzgoj koka nosilja,
- za ostale potrebe (održavanje, sanitarnih čvorova i radnih prostora),
- povremeno pranje vanjskog prilaznog manipulativnog prostora oko objekata.

Snadbijevanje vodom se vrši sa javnog vodovoda Živinice. Utrošak vode prema računu za potrošnju na mjesečnom nivou iznosi cca 160 m³.

Elektro snabdijevanje je obezbjedeno sa vanjske NN mreže i uslovima koje je propisala J.P Elektroprivreda d.d. Sarajevo podružnica Tuzla. Utrošak energije na godišnjem nivou prema računu za utrošenu električnu energiju iznosi cca 240.000 kWh.

Na osnovu navedenih aktivnosti identificirane su sljedeće moguće emisije koje mogu imati negativni uticaji na okolinu:

- emisija zagađujućih materija u zrak iz kotlovnice,
- ispuštanje otpadnih voda,
- emisija buke u okoliš i
- emisija otpada.

- Izvori emisije zagađujućih materija u zrak

U kotlovnici se nalaze kotlovi koji služi za zagrijavanje prostorija u proizvodnje. Karakteristike kotla su sljedeće:

Karakteristike kotlova

Kotao	I
Proizvođač postrojenja	Bluetherm Češka
Tip postrojenja	EKW 350
Serijski broj	85166
Snaga	350 kW
Godina proizvodnje	2015
Kapacitet postrojenja	-
Podaci o sirovinama i energentima (gorivu)	Ugalj
Kotao	II
Proizvođač postrojenja	Bluetherm Češka
Tip postrojenja	EKW 470
Serijski broj	85190
Snaga	470 kW
Godina proizvodnje	2015
Kapacitet postrojenja	-
Podaci o sirovinama i energentima (gorivu)	Ugalj

Kao potencijalni zagađivači atmosfere mogu se javiti otpadni produkti intenzivnih metaboličkih procesa u vidu plinovite faze. Za vrijeme prozračivanja peradarnika doći će do emisije u atmosferu ugljen dioksida (CO₂) i vodene pare, te prašine i amonijaka (NH₃). Prašina se sastoji od sitnih čestica, hrane i paperja. Ti se produkti ventilacijom emituju u okolnu atmosferu, ali u vrlo niskim koncentracijama, te ne mogu štetno utjecati niti na atmosferu, a isto tako i na biosferu uključivši i poljoprivrednu djelatnost odnosno poljoprivredne proizvode.

Razgradnjom gnoja nastaju različiti plinovi (amonijak, sumporovodik i dr.). Ti plinovi imaju neugodne mirise, a mogu izazvati i oštećenja kod ljudi i životinja koji su im dugo izloženi.

Pojava neugodnih mirisa je prisutna naročito za vrijeme ljetnih mjeseci i prilikom čišćenja farme. Intenzitet ovisi o procesima mikrobiološke razgradnje organske materije

i vremenskim prilikama. Lokacija na kojoj se nalazi farma pilića je pogodna jer u bližoj okolini nema stambenih objekata tako da je negativan efekat ovih pojava umanjen.

Tehnološki proces predviđa sistem za ventilaciju gdje prilikom prozračivanja dolazi do emisija ugljičnog dioksida i vodene pare nastalih izdisanjem, prašine i amonijaka u atmosferu.

Primjenjenim sistemom ventilacije održava se optimalna vlaga u objektu koja sprječava nastajanje prašine ili se postiže razrjeđenje čestica prašine do te mjere da ona nema utjecaja prije svega na zdravlje pilića, a niti predstavlja značajan faktor za mikroklimu u objektu niti izvan njega.

Savremeni sistem ventilacije sprječava stvaranje štetnih plinova koji se redovno kontrolišu putem mjernih instrumenata u farmi pilića i moraju zadovoljiti slijedeće parametre:

- N₂ max 84 vol %,
- CO₂ max 0,25 vol %,
- CO max 40 ppm,
- NH₃ max 20 ppm,
- H₂S max 10 ppm.

Očekivane emisije u zrak biće u dozvoljenim granicama.

- Izvori emisije u vodu

Nastale otpadne vode mogu se podijeliti na sanitarno fekalne otpadne vode i tehnološke otpadne vode, zauljene oborinske vode i oborinske vode sa krovova.

Sanitarne fekalne otpadne vode nastaju prilikom održavanja higijenskih uslova rada na objektu kao i u sanitarnim čvorovima unutar prostora.

Oborinske vode sa krovova objekata e se putem kišnih vertikala ispustiti na okolni teren, dok se oborinske vode sa saobraćajnica prikupljaju sistemom oborinske kanalizacije i slivnika i odvođe na separator ulja i masti. Obzirom da u neposrednoj blizini postoji odvodni otvoreni kanal koji je u funkciji odvodnjavanje okolnog terena, prečišćena voda sa separatora odvođa se u isti.

Tehnološke otpadne vode nastaju prilikom čišćenja objekta za uzgoj koka nosilja.

Zauljene oborinske vode su sa saobraćajnih površina i prostora oko objekata.

Na lokaciji nema javne kanalizacije, tako da je fekalna kanalizacija navedenih objekata spojena na vodonepropusnu septičku jamu.

- Izvori emisije buke

Usljed rada u proizvodnom procesu postoji mogućnost emitovanja određenog intenziteta buke. Imajući u vidu da se objekat nalazi u poljoprivrednoj zoni, zatim da su

procijenjene i dokumentacijom definirane vrijednosti veoma niske, potpuno relevantan zaključak je da neće biti štetnog utjecaja buke na stanovnike ovog naselja, niti da buka može predstavljati ometajući faktor u bilo koje vrijeme (tokom dana ili noći).

- Izvori otpada

Kruti otpad koji nastaje na farmi (stelja, feces) je koristan otpad jer se koristi kao gnojivo. Omjer stelje i fecesa u ukupnoj površini gnojiva iznosi cca 60/40 %. Ovaj otpad će se odmah po završetku turnusa odvlačiti sa lokacije na poljoprivredno zemljište. U tu svrhu Investitor će osigurati dovoljne površine poljoprivrednog zemljišta za primjenu gnoja, sklopit će privremene ugovore o preuzimanju gnoja sa trećom stranom (Poljoprivredno dobro - Spreča). U većini slučajeva gnoj će koristiti obližnji vlasnici poljoprivrednih zemljišta. Ugovorene partnere Investitor će upoznati sa pravilnom upotrebom peradarskog gnoja. U slučaju dužeg zadržavanja stelje na lokaciji, ista će se morati deponovati na uređenom prostoru. U narednom periodu Investitor planira izgraditi objekat za proizvodnju peleta, a glavna sirovina će biti gnoj čime bi se trajno riješilo pitanje zbrinjavanja gnojiva kao otpada.

Otpad najviše nastaje prilikom uklanjanja hrane i gnoja nakon svakog ciklusa, zatim tokom pojedinog ciklusa (dok je perad u farmi nužno je redovno uklanjati lešine, rasutu hranu), prilikom čišćenja farme po završenom turnusu i dr.

Kao otpad na farmi za tov brojlera javljaju se uginuli brojleri. Mortalitet u tovu brojlera u toku jednog turnusa iznosi 2,5 – 4,0 % od ukupnog broja brojlera. Zbrinjavanje ove vrste otpada će se riješiti sklapanjem ugovora sa kompanijom koja je ovlaštena za ovu vrstu otpada kad se stvore uvjeti za tretman ove vrste otpada na području Tuzlanskog kantona.

Otpad koji nastaje od liječenja i prevencije bolesti vraća se u nadležnu veterinarsku službu koja će ovaj otpad zbrinjavati preko ovlaštene kompanije za prikupljanje i zbrinjavanje ove vrste otpada. Količine ovog otpada su veoma male i procjenjuje se da će iznositi svega 1 -2 kg.

Na lokaciji farme može nastati komunalni otpad koji se odlaže u za to predviđene kontejnere. Tu se uglavnom radi o papirnoj, staklenoj, lastičnoj ili metalnoj ambalaži i drugim sitnim otpacima koje odlažu zaposlenici firme. Količina ovog otpada nije precizno definisana i u funkciji je od vremena, godišnjeg doba i broja osoba. Obezbijedna su dva posebna kontejner za čvrsti otpad.

Za odvoz, deponovanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, zaduženo je komunalno preduzeće AKVA INVEST d.o.o. Živinice.

Za komunalne poslove crpanje septičke jame i pročišćavanje kanalizacionih cijevi zaduženo je JP „Vodovod i kanalizacija“ Živinice.

Zbrinjavanje muljeva, zauljenih otpadnih voda iz separatora ulja i masti, zbrinjavanje opasnog otpada vrši ovlaštena firma „KEMIS-BH“ d.o.o. Lukavac.

13. PRILOZI

- Prilog 1. Aktuelni izvod iz sudskog registra
- Prilog 2. Zemljišnoknjižni izvadak
- Prilog 3. Izvod iz posjedovnog lista
- Prilog 4. Kopija katastarskog plana
- Prilog 5. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti
- Prilog 6. Rješenje – Odobrenje za upotrebu
- Prilog 7. Rješenje – Odobrenje za građenje
- Prilog 8. Elektroenergetska saglasnost
- Prilog 9. Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta
- Prilog 10. Rješenje o vodnoj dozvoli – Agencija za vodno područje rijeke Save
- Prilog 11. Rješenje o vodnoj dozvoli – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona
- Prilog 12. Posljednja okolinska dozvola – Federalno ministarstvo okoliša i turizma
- Prilog 13. Ugovor o pružanju usluga veterinarsko-zdravstvenog nadzora kod odvoza otada animalnog porijekla
- Prilog 14. Rješenje - Veterinarski kontrolni broj
- Prilog 15. Ugovor o odvozu smeća
- Prilog 16. Ugovor o komunalnim uslugama – crpanje septičke jame
- Prilog 17. Ugovor o čišćenju separatora i zbrinjavanju opasnog otpada
- Prilog 18. Mjesečni račun za potrošnju električne energije
- Prilog 19. Mjesečni račun za potrošnju vode